

[N. Neergaard.]

brydelse, at Valutaen først steg og bagefter sank i Perioden 1920—24. Jeg tror endda, han sagde, det var den største Finansforbrydelse, som nogen Sinde havde fundet Sted. Det er nu den Slags Ting, der hører ind under den Hitlerske Formel, som jeg tillod mig at anføre forleden. Det er ganske urimeligt at sige noget saadant. Valutaen er faldet og steget ogsaa andre Steder paa Grund af indre og ydre Forhold, i Norge, endog i England og forskellige andre Lande, inden den blev endelig saneret. At sige, at det Ministerium, jeg var Medlem af, lod Valutaen falde igen, er ligesaa urimeligt som at sige om Ministeriet Zahle, at det lod Valutaen falde til 54. Jeg ved ikke, hvad det er for et politisk Milieu, man mener med Held at kunne anbringe den Slags Bemærkninger overfor. Det kan i alt Fald ikke være dette høje Ting.

Forholdet med Valutaen er alt for indviklet til, at der kan være Tale om at drøfte det her i Aften. Der er jo et meget fint Sammenspil mellem internationale Strømninger, internationale Finansforhold og Forholdene i det vedkommende Land selv, og den Idé, at man til en hvilken som helst Tid ved Hjælp af en Lov kan sanere en Valuta, der er bragt i Uorden, er ganske urimelig. Jeg kan heller ikke tro, at den højtærede Finansminister ikke er for indsigtsfuld til selv at indse det. Derfor kan man godt foretage forskellige Ting ad Lovgivningsvejen, som baner Vejen for en Sanering af Valutaen og hjælper til det. En saadan Foranstaltning var det først og fremmest, at der blev tilvejebragt Balance i Statshusholdningen; det er den første Betingelse for, at et Land, hvis Valuta er kommet i Uorden, kan faa den rettet igen. En anden Ting, der hjalp til, var den Bestemmelse, der blev taget i 1924, hvorved vi fik noget Hold paa Forholdene og en Bundkurs, men det, der øver den største Virkning, og det, der skyller over alle Lovforanstaltninger, er de Bevægelser, som ingen Lov kan kontrollere, de Bevægelser, som bar Norges Valuta op til Pari, uden at der var truffet særlige Lovforanstaltninger derom, de Bevægelser, som ogsaa skyllede ud over de Grænser, som vi havde sat i den Valutalov, som baade Regeringen og jeg den Gang var med til at gen-

nemføre. Ja, hvis man vilde anvende en lignende Alen paa den Regering, som den højtærede Finansminister har tilhørt, som de anvender paa Regeringer, jeg har haft den Ære at være Medlem af, kunde jeg godt sige, at det var dog skammeligt, at den daværende Regering lod Valutaen stige i den Grad, udover de Grænser, som Rigsdagen viseligt havde fastsat. Der er ikke Tvivl om, at Valutastigningens Voldsomhed og Hurtighed var en stor Kalamitet, var krisefremmende. Hvis jeg nu vilde benytte de samme Argumenter som den, man benytter overfor mig nu, kunde jeg sige, at det var egentlig Ministeriet Stauning, som var Skyld i Krisen her i Landet: den Krise, der fremkaldtes ved den hurtige Kronestigning. Det var fastsat ved Lov, at den skulde stige langsomt i de og de Trin, men Regeringen lod den stige langt hurtigere og voldsommere end fastsat. Hvis jeg sagde det, vilde jeg argumentere paa lignende Maade som Finansministeren overfor mig, men det skal jeg vel undlade (*Statsministeren* [Stauning]: Det er der mange, der har sagt). Men det var urimeligt at sige det, og det gentager jeg her.

Den højtærede Finansminister og andre har været inde paa de mange store Udgiftskrav, som er blevet rejst af Rigsdagsmænd fra Venstre. Mon Rigsdagsmænd af Venstre nu er ene om det? Mon det ikke er en ganske naturlig og ganske rimelig Ting, at enhver Rigsdagsmand fremfører de Ønsker, og de ofte meget velbegrundede Ønsker, som næres i hans Valgkreds om dette eller hint berettigede Foretagendes Udførelse? Er det noget, der er indskrænket til at gælde Rigsdagsmænd af Venstre? Er det ikke noget, som man baade fra radikal og fra socialdemokratisk og fra konservativ Side har gjort, og gør i stor Udstrækning, og noget, som man ingenlunde kan dadle de paagældende Rigsdagsmænd for? Men det er jo Finansstyrelsen, det er Regeringen først og fremmest, og dernæst ogsaa Rigsdagen, som skal holde igen, som skal afveje, hvad der er muligt, og hvad der i Øjeblikket ikke er muligt at gennemføre af den Slags i og for sig berettigede Krav. Det er derfor ganske urimeligt at fremføre nogen Anke særlig mod Venstremænd i den Retning.

Maa jeg saa sige til den højtærede